

Aika 14.11.2019, klo 13:00

Paikka Tönölä, Porrassalmenkatu 35-37, Mikkeli

Käsiteltävät asiat

§ 75 Kokouksen avaus

§ 76 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 77 Kokouksen työjärjestys ja pöytäkirjantarkastajien valinta

§ 78 Jalkineisiin asennettavat liukuesteet seniori-ikäisille mikkeliäisille

§ 79 Suomenniemen Metsätähti yksikön toiminnan kehittäminen

§ 80 Vanhusneuvoston lausunto kasvatusta ja opetuslautakunnan talousarviosta 2020 ja toimintasuunnitelmasta vuosille 2021 - 2024

§ 81 Vanhusneuvoston lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarviosta 2020 ja toimintasuunnitelmasta 2021 - 2024

§ 82 Terveiset lautakuntien kokouksista ja vanhusneuvoston esitykset lautakuntiin

§ 83 Vanhusneuvoston edustajat lautakuntiin

§ 84 Seniorilounaat

§ 85 Muut asiat

§ 86 Seuraava kokous ja vanhusneuvoston kokousaikataulu keväälle 2020

§ 87 Kokouksen päättäminen

Osallistujat

Hannu Karttunen, puheenjohtaja
Arja Väänänen, sihteeri
Aija Himanen
Aila Hänninen
Eija Ormala
Impi Jääskeläinen
Raimo Himanen
Raimo Nieminen
Risto Korhonen
Tapani Lyyra
Matti Laitsaari, rehtori

§ 75

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Kokouksen alussa tutustutaan Olka-pisteeseen ja sairaalaan uusiin tiloihin asiakkuuspäällikkö Tuula Taivalantin johdolla.

§ 76

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vanhusneuvosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään neljä jäsentä on läsnä.

Ehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 77

Kokouksen työjärjestys ja pöytäkirjantarkastajien valinta

Kokouksen alussa hyväksytään kokouksen työjärjestys.

Ehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Raimo Himanen ja Aila Hänninen.

Pöytäkirja tarkastetaan virastotalon asiointipisteessä kokousta seuraavan viikon tiistaina ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Vanhusneuvosto, § 64,01.10.2019

Vanhusneuvosto, § 78, 14.11.2019

§ 78

Jalkineisiin asennettavat liukuesteet seniori-ikäisille mikkeliiläisille

MliDno-2019-1783

Vanhusneuvosto, 01.10.2019, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:
Matti Laitsaari
Matti.Laitsaari@mikkeli.fi
rehtori

Kaupungille on aikanaan vuonna 2004 tehty kuntalaisaloite ja myös sitä tukeva valtuustoaloite ikäihmisten kenkien nastoittamisesta tai liukuesteiden hankkimisesta ikäihmisille ennalta ehkäisevässä mielessä. Asiaa käsiteltiin sekä kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnassa että teknisessä lautakunnassa, mutta ajatuksesta liukuesteiden tai kenkien nastoittamisen kustantamisesta ikäihmisille luovuttiin eivätkä aloitteet johtaneet käytännön toimenpiteisiin.

Yhtenä perusteluna asian käsittelyssä oli muun muassa se, että kenkien nastoittamisen ohella on myös muita terveyttä edistäviä yksilövalintoja, joita ei tule saattaa yhteiskunnan maksettaviksi. Käsitys ennalta ehkäisevästä työstä ja ennalta ehkäisevistä toimista on kuitenkin yli kymmenen vuoden aikana muuttunut. Julkisten toimijoiden kannattaa panostaa ennalta ehkäisyyn muun muassa silloin, kun on todennäköistä, että panostus tuo itsensä takaisin tavalla tai toisella sekä taloudellisesti että inhimillisesti.

Kaupunki on vuosien mittaan saanut käyttöönsä testamenttivaroja, joita on käytetty erilaisiin yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Kenkien nastoittaminen tai liukuesteiden hankkiminen ikäihmisille olisi vanhusneuvoston mielestä oivallinen kohde testamenttivarojen käytölle, jos asialle ei ole muuta kautta rahoitusta löydettävissä. Jos testamenttivaroja riittää myös vastaisuudessa, voisi niiden käyttäminen tähän tarkoitukseen olla toistaiseksi voimassa oleva käytäntö.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Vanhusneuvosto esittää elinikäisen oppimisen ja osallisuuden johtajalle ja edelleen kaupunginjohtajalle, että kaupungin testamenttivaroista kohdennetaan 10 000 euroa ikäihmisten kenkien nastoittamiseen tai liukuesteiden hankkimiseen ikäihmisille. Kohderyhmän määrittely ja muut esteiden jakoperusteet ja -käytännöt voidaan määritellä normaalina valmistelutyönä.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti valmistella pienellä työryhmällä seuraavaan kokoukseen esityksen liukuesteiden kustantamiseen perintövaroista. Esitykseen sisällytetään budjetointi ja esitys käytännön järjestelyistä.

Valmistelijat / lisätiedot:
Arja Väänänen
arja.vaananen@mikkeli.fi
hyvinvointikoordinaattori

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Merkitään tiedoksi hakemuksen tilanne.

Vanhusneuvosto, § 67, 01.10.2019

Vanhusneuvosto, § 79, 14.11.2019

§ 79

Suomenniemen Metsätähti yksikön toiminnan kehittäminen

MliDno-2019-1782

Vanhusneuvosto, 01.10.2019, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:
Matti Laitsaari
Matti.Laitsaari@mikkeli.fi
rehtori

Essote on lopettanut Suomenniemen Metsätähden käytön tehostetun palveluasumisen yksikkönä. Tällä hetkellä Metsätähdessä on lääkärin vastaanotto ja kotihoidon tiloja. Suomenniemellä on virinnyt ajatus Metsätähden muuttamiseksi yhteisöllisen asumisen yksiköksi, joka toimisi samalla kylätalona ja erilaisten tapahtumien järjestämispaikkana. Suomenniemellä on jo ilmennyt selvää kiinnostusta asunnon asuntojen vuokraamiseksi Metsätähdestä. Asia on ollut julkisesti esillä ja asumisesta kiinnostuneilta kootaan yhteydenottoja. Kartoitustyö on vielä kesken.

Kiinteistö on hyvällä paikalla ja sinne on helppo tuottaa erilaisia palveluita. Kiinteistön omistavat Mikkelin kaupunki ja Suomenniemen tukiasuntoyhdistys. Metsätähden muuttaminen yhteisöllisen asumisen yksiköksi muidenkin kuin kotipalveluasukkaiden osalta edellyttää kiinteistön käyttötarkoituksen muuttamista.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että Metsätähden käyttömahdollisuudet ja -edellytykset yhteisöllisen asumisen yksikkönä tutkitaan tarkkaan. Metsätähti on hyvä esimerkki siitä, kuinka paikallisesta tarpeesta ja paikallisesta aloitteesta voi syntyä uudenlainen yhteisöllisen asumisen yksikkö, joka antaa Mikkelin kaupungille mahdollisuuden selvittää laajemminkin paikallisista aloitteista syntyviä ja paikallisiin olosuhteisiin pohjautuvia asumisratkaisuja.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Vanhusneuvosto päättää koota lausunnon yhteisöllisen asumisen mahdollisuuksien kartoittamiseksi ja tukemiseksi Mikkelin kaupungissa. Lausunnon tekemisessä käytetään hyväksi Metsätähden markkinoinnin aikana syntyneitä kokemuksia ja näkemyksiä. Vanhusneuvosto nimeää työryhmän lausunnon tekemiseksi. Työryhmä voi luovuttaa lausunnon eteenpäin tarvittaessa jo ennen vanhusneuvoston seuraavaa kokousta.

Päätös

Suomenniemen aluejohtokunta on järjestänyt asuntoesittelyn Metsätähdessä. Esittelyssä kiinnostuneita tutustujia oli yli sata henkilöä. Muun muassa alueen vapaa-ajanasukkaat ovat olleet kiinnostuneita. Käyttötarkoitus kiinteistöllä on määritelty tehostettuun palveluasumiseen. Tämä vaikuttaa kiinteistön käyttöön ja käyttötarkoituksen muutos on perusteltua.

Lausunnon laatimista varten työryhmään nimettiin Risto Korhonen ja Raimo Himanen yhteistyössä joko vanhusneuvoston sihteeriksi Arja Väänänen tai rehtori Matti Laitsaaren kanssa.

Vanhusneuvosto, 14.11.2019, § 79

Valmistelijat / lisätiedot:
Arja Väänänen
arja.vaananen@mikkeli.fi
hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Liite Vanhusneuvoston aloite yhteisöllisen asumisen yksikön perustamiseksi, Metsätähti

Vanhusneuvoston laatima aloite liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Merkittään tiedoksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 104, 17.10.2019

Vanhusneuvosto, § 80, 14.11.2019

§ 80

Vanhusneuvoston lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarviosta 2020 ja toimintasuunnitelmasta vuosille 2021 - 2024

MliDno-2019-1494

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 17.10.2019, § 104

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

- 1 Liite Koltk Talousarvioesitys 2020
- 2 Liite Koltk Tuppuralan koulun neuvottelukunnan vetoamus.pdf
- 3 Liite Koltk Tarja Ponnio-Kanervan kuntalaisaloite.pdf
- 4 Liite Koltk Suomenniemen aluejohtokunnan poytakirjaote.pdf

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio. Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. (Kuntalaki 410/2015 § 37)

Kaupungin valtuustostrategia 2018 - 2021 visionaan Teemme yhdessä Saimaan kauniin Mikkelin on hyväksytty valtuustossa 11.12.2017. Samalla hyväksyttiin Mikkelin kaupungin arvoiksi Luottamus, Avoimuus, Yhdenvertaisuus, Kestävä kehitys ja Vaikuttavuus. Kaupunkistrategian strategiset ohjelmat hyväksyttiin valtuustossa 20.8.2018 § 92.

Strategian visiota, painopisteitä, Mikkelin arvoja ja strategisten ohjelmien toimenpiteitä toteutetaan talousarviossa ja toimintasuunnitelmissa. Strategia konkretisoituu Hyvän elämän, Kestävän kasvun ja Elinvoimaohjelmassa. Hyvän elämän ohjelmassa painopisteenä ovat Yhteisöllisyys, Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki sekä Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin. Kestävän kasvun ohjelmassa painopisteinä ovat Terveellinen ja turvallinen elinympäristö, Elinvoimaisuus ja Kaupungistuminen. Elinvoimanohjelman painopisteinä ovat Osaaminen ja TKI-toiminta, Asiakaslähtöiset yrityspalvelut sekä Matkailu- ja vapaa-ajan asumisen, kulttuuri ja liikunta sekä niihin liittyvä tapahtumatuotanto.

Strategisten ohjelmien seuranta ja raportointi valtuustolle toteutetaan valtuuston hyväksymien seurantamittareiden avulla erillisenä raportointina. Valtuustotason seurantamittareiden tavoitetaso on asetettu valtuustokaudeksi. Vuositasolla tarkastellaan, edetäänkö asetettujen tavoitteiden suuntaan. Palvelualueille lautakuntatasolle on laadittu strategian ohjelmien seuranta varten raportointipohjaksi ohjelmakortit. Korttiin kirjataan strategiaan ohjelmiin perustuvat

talousarvion 2020 konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet, jotka voivat olla osin samoja kuin edellisenä vuonna, tai uusia.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 § 110)

Kuntamaisema-ohjelmaa ei käytetä enää vuoden 2020 talousarviosta eteenpäin. Kuntamaiseman maisemataulukoita korvaamaan käytetään suoritetaulukoita.

Vuoden 2020 henkilöstösuunnitelmassa pääpaino on tavoiteorganisaation laatimisessa. Henkilöstösuunnittelu Mikkelin kaupungissa pohjautuu kaupungin strategiaan, strategiaan kehitysohjelmiin sekä kevään 2018 kaupunkirakenneselvitykseen ja vuonna 2019 valmistuneeseen palvelusuunnitelmaan. Tavoiteorganisaatiota kuvataan tulosityksikkötason kautta ja syksyn 2020 aikana kuvataan koko kaupungintason tavoiteorganisaatio, johon sisältyy 120 henkilötyövuoden vähennystavoite.

Henkilöstösuunnitelmalla ja tavoiteorganisaation kuvaamisella ohjataan strategian ja palvelujen tuottamisen vaatimaa henkilöstöresurssia ja osaamista. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on olla ennakoivaa toimenpiteiden suunnittelua ja varautumista toiminnan edellyttämiin henkilöstöä koskeviin muutoksiin. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta optimaaliset henkilöstörakenteet ja mitoitukset ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne.

Talouden tasapainottaminen edellyttää rakenteellisia muutoksia kaupungin palveluverkossa, palveluissa ja sitä kautta myös koko kaupungin organisoitumisessa. Optimaalisen henkilöstöresurssin lisäksi myös henkilöstömenojen ennakointi on tärkeässä roolissa, koska tarvittavan henkilöstön yhtenä sopeuttamistoimenpiteenä on hyödyntää luonnollinen poistuma (eläköitymiset ja muu poistuma). Taloussuunnitelmakaudella säästöjä henkilöstömenoissa haetaan myös kaupunkirakenneselvityksen ja palvelusuunnitelman mukaisten säästötoimenpiteiden kautta. Henkilöstömenojen vähentäminen vaatii kriittistä tarkastelua täytettäessä avautuvia tehtäviä. Keinoina avautuvien tehtävien kriittiseen tarkasteluun on henkilöstön sisäinen siirto tai tehtävistä kokonaan luopuminen. Tämä ei kuitenkaan saa johtaa ulkopuolisen työvoiman käytön tai ostopalveluiden lisääntymiseen. Lisäksi on otettava huomioon, ettei uusilla vakansseilla, henkilöstöjärjestelyillä eikä palkantarkistuksilla voida perustella annetun raamin ylittämistä.

Toimialojen tulee kokonaisraamin puitteissa kattaa kulloinkin voimassa olevien virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkat korotuksineen. Kilpailukyky sopimuksen mukainen lomarahojen leikkaus päättyy, joten lomanmääräytymisvuoden 2019 - 2020 lomarahaa maksetaan KVTES:n vuosilomaluvun 18 §:n määräyksen perusteella 4 - 6 prosentin suuruisena. Kunnallisten virka- ja työehtosopimusten nykyinen kausi päättyy 31.3.2020 ja mahdollisiin sopimuskorotuksiin on varauduttu henkilöstöpalveluiden toimittamisessa palkkaliitteissä. Talousarvioehdotukseen palkat on ajettu päivämäärällä 7.6.2019 ja sopimuskorotusvaraus 1,5 % sekä lomarahaa 5,5 %.

Kukin toimiala vastaa henkilöstönsä työhyvinvointia, työturvallisuutta ja työterveyttä turvaavan toiminnan rahoituksesta. Työoloja, työympäristöä ja työkykyä ylläpitävän toiminnan (esim. työturvallisuuslain mukaiseen työn vaarojen selvittämiseen ja arviointiin perustuvat korjaustoimenpiteet) määrärahatarpeet on katettava kokonaisraamin puitteissa.

Osaamisen kehittäminen sisältyy strategiaan perustuvaan henkilöstösuunnitteluun. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan palvelualueiden osaamisvaatimukset ja tulevaisuuden tarpeet, kuten osaamisen ylläpito, osaamisen siirtäminen sekä uuden osaamisen ennakointi ja hankkiminen.

Mikkelin kaupungin vuoden 2018 tulos oli 13,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Taseeseen kertyi alijäämää tilinpäätöksen 2018 jälkeen 8,45 miljoonaa euroa, kun vuoden 2017 tilinpäätöksen jälkeen taseessa oli 4,88 miljoonaa euroa ylijäämää. Myös vuosi 2019 on muodostumassa merkittävästi alijäämäiseksi. Niin sanottuihin kriisikuntakriteereihin liittyvän sääntelyn (kuntalaki 110.3 §) mukaisesti Mikkelin kaupungin on kyettävä kattamaan tilinpäätöksessä 2018 muodostunut alijäämä vuoden 2023 loppuun mennessä.

Talousarviovuotta 2020 ja suunnitelmakautta 2021 - 2024 leimaa näin ollen voimakas talouden sopeuttamisen tarve. Kaupunginvaltuusto on linjannut kaupungin talouden tasapainotustoimenpiteistä kaupunkirakenneselvityksessä (18.6.2018 § 71) ja palvelusuunnitelmassa (18.3.2019 § 35). Talousarviovuodelle 2020 ja suunnitelmavuosille 2021 - 2024 määritetyt sopeutustavoitteet on huomioitava talousarviovalmistelussa. Talousarvioraami on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja. Lautakunnat ja johtokunnat valmistelevat vuoden 2020 talousarvion kaupunginhallituksen 20.8.2019 vahvistaman talousarvioraamin pohjalta.

Lautakunnan talousarvioesitys rakentuu seuraavista osista: palvelusuunnitelma, ohjelmakortit, määrärahaesitys, suoritetaulukot, tunnuslukutaulukot, henkilöstösuunnitelma sekä irtaimen investointisuunnitelma.

Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien talousarvioehdotusten valmisteluun liittyvine asiakirjoinen on oltava valmiina 18.10.2019.

Kaupunginhallituksen antama talousarvioraami on seuraava: tulot 5,208 milj. euroa, menot 89,030 milj. euroa ja toimintakate 83,822 milj. euroa. Raamissa on huomioitu kaupunkirakenneselvityksen ja palvelusuunnitelman toimenpiteet ja niiden talousvaikutukset. Tämän jälkeen lautakunnan raamiin on annettu lisää 2 milj. euroa euroja kattamaan kasvavia henkilöstömenoja ja enintään 628 000 euroa kattamaan kasvavia sisäisiä vuokramenoja. Tulosalueet ovat valmistelleet talousarvionsa siten, että tulot ovat 5,827 milj. euroa € (ta2019 5,074 milj. euroa), menot 92,187 milj. euroa (ta2019 87,973 milj. euroa) ja toimintakate 86,360 milj. euroa (ta2019 82,899 milj. euroa).

Kukin tulosalue on sisällyttänyt talousarvioehdotukseensa kaupunkirakennesuunnitelman ja palvelusuunnitelman sisältämät toimenpiteet.

Palvelualueen hallinto pitää sisällään kasvatus- ja opetuslautakunnan kulut, sivistysjohtajan, kehittämispäällikön, palvelupäällikön ja ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin kustannukset sekä Meijän Mikkeli -hankkeen. Hanke käynnistyi 1.7.2018 ja se päättyy 31.12.2020. Meijän Mikkeli -hanke on Euroopan sosiaalirahaston (ESR) 5-toimintalinjan verkostohanke, joka rohkaisee kokeilemaan uusia ideoita osallisuuden lisäämiseksi ja tarjoaa tähän monipuoliset rahoitusmallit. Hanke kytkeytyy Mikkelin kaupunkistrategiaan vuosille 2018 - 2021. Hankkeen tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä sekä kaupunkilaisten aktiivista ja hyvinvointia tukevaa arkea. Hanke vahvistaa kolmannen sektorin toimijoiden välistä verkostoitumista ja yhteistyötä muiden alueen toimijoiden kanssa. Toiminnassa sovelletaan kokeilukulttuurin periaatteita. Hallinnon toimintatuotot ovat 0,431 milj. euroa (ta2019 0,397 milj. euroa), joka on lähes kokonaan hankkeen ESR-avustustuloa.

Toimintakulut ovat 0,949 milj. euroa (ta2019 0,963 milj. euroa). Toimintakate on 0,518 milj. euroa (ta2019 0,566 milj. euroa).

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintatuotot ovat 4,987 milj. euroa (ta2019 4,500 milj. euroa). Toimintakulut ovat 85,088 milj. euroa (ta2019 80,993 milj. euroa). Toimintakate on 80,101 milj. euroa (ta2019 76,493 milj. euroa). Subjektiviisen varhaiskasvatusoikeuden palauttaminen 1.8.2019 alkaen on lisännyt kustannuksia ja hallitusohjelmassa kaavailtu ryhmäkokomitoituksen muutos (1 kasvattaja/8 yli 3-vuotiasta lasta -> 1 kasvattaja/7 yli 3-vuotiasta lasta) 1.8.2020 alkaen tarkoittaa noin kolmen lisäryhmän ja 9 kasvattajan sekä tilojen lisäämistä. Talousarvioaraamisissa edellytettiin sijais- ja määräaikaisten työntekijöiden palkkakulujen säästöä. Lakisääteisissä palveluissa asetettuun tavoitteeseen on vaikea päästä. Tavoitteena on toimiva yhteistyö Essoten kanssa, jotta lapset ja perheet saisivat mahdollisimman oikea- aikaista tukea. Sekä oppilashuollon että pedagogisen tuen palveluja kohdennetaan entistä enemmän oppilaan lähikouluun. Palvelun laatua kehitetään uuden varhaiskasvatussuunnitelman sekä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman edellyttämällä tavalla ja kehittämistyötä tuetaan laite- ja materiaalihankinnoilla sekä täydennyskoulutuksella. Kehittämistyötä rahoitetaan enimmäkseen hankerahoituksella, joka on ollut merkittävää viime vuosien aikana (vuonna 2019 alkaneiden hankkeiden avustusten määrä 870 000 euroa).

Palveluverkkoa kehitetään ja tilojen käyttöä tehostetaan kaupunkirakennetyöryhmän linjausten mukaisesti. Kaupungin vaikeutuneen taloustilanteen takia Vanhalan koulua esitetään lakkaavaksi ja yhdistettäväksi Kalevankankaan kouluun nopeutetusti jo elokuussa 2020. Elokuussa 2020 Suomen-niemen koulun tiloihin yhdistetään päiväkodin toiminta ja 1 - 4 luokkien oppilaat (11 oppilasta). Luokkien 5 - 6 oppilaat (11 oppilasta) siirtyvät Ristiinan yhtenäiskouluun. Samalla entisestä päiväkotirakennuksesta voidaan luopua. Suomenniemen aluejohtokunta esitti 28.5.2019, että tätä ratkaisua voitaisiin viivästyttää, mutta kaupungin taloustilanteen takia asiassa on edettävä kaupunginvaltuuston 18.6.2018 hyväksymän kaupunkirakennesuunnitelman mukaisesti. Eteläisen ja itäisen aluekoulun sekä Rantakylän päiväkodin suunnittelu on etenemässä. Kattilansillan päiväkoti on rakenteilla. Edelleen kuitenkin joissakin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yksiköissä on havaittu sisäilmaongelmia, mikä on aiheuttanut oireilua, sairauslomaa, väistöilaratkaisuja ja lisähankintoja. Näihin yksiköihin on perustettu sisäilmatyöryhmät, jotka seuraavat ja koordinoivat korjaustoimenpiteitä.

Lukiokoulutuksen, toisen asteen ja korkeakoulu-yhteistyön tulosalueen toimintatuotot ovat 0,409 milj. euroa (ta2019 0,177 milj. euroa). Toimintakulut ovat 6,150 milj. euroa (ta2019 6,016 milj. euroa). Toimintakate on 5,741 milj. euroa (ta2019 5,840 milj. euroa). Lukiokoulutuksen hallinnollista uudistamista jatketaan lakkauttamalla Mikkelin lukion Ristiinan toimipiste 1.8.2020 alkaen. Valmistelussa on myös Mikkelin etä- ja aikuislukion ja Otavan Opiston Netti-lukion yhdistäminen 1.8.2020 alkaen. Uusi lukiolaki, uusi lukioasetus ja uusi ylioppilastutkinto-laki ovat astuneet voimaan 1.8.2019. Näiden uusien lakien velvoittamia uudistuksia kehitetään yhteistyössä mm. eri korkeakoulujen, eri lukiokoulutuksen järjestäjien ja valtakunnallisen Luke-verkoston kanssa. Mikkelin lukio ja liikelaitos Otavian Netti-lukio ovat saaneet Opetushallituksen erityisavustusta lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen. Tässä TULUS-hankkeessa keskitymme mm. paikallisen opetussuunnitelmaprosessin ja toimintakulttuurin kehittämiseen sekä monenlaisten tuen tarpeiden tunnistamiseen ja yksilöllisten oppimispolkujen toteuttamiseen lukioissamme. Uudet lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet julkistetaan marraskuussa 2019 ja koulutuksen

järjestäjien tulee laatia näiden perusteiden pohjalta uudet opetussuunnitelmat käyttöön otettaviksi 1.8.2021.

Palvelualuejohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksen kokouksessa.

Liite Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio vuodelle 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2021 - 2024 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää lausunnot kaikilta aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2020 ja taloussuunnitelmasta 2021 - 2024. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 20.11.2019 mennessä.

Päätös

Käydyn keskustelun pohjalta kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2021 - 2024 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle seuraavin muutoksin:

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jenni Kolmisoppi teki esityksen Petri Tikkasen, Janne Strengellin, Heidi Särkän, Juha Hakkaraisen ja Tiia Raution kannattamana "Mikkelin lukion Ristiinan toimipistettä ei lakkauteta. Perusteluina:

- Yhdenvertaisuus kaikkien kunnan alueella asuvien kesken – Ristiinan syrjäkyliltä ja Suomenniemeltä kulkeminen keskustan toimipisteeseen on käytännössä mahdotonta julkisilla kulkuneuvoilla. Jos julkisen liikenteen yhteyksiä joudutaan lisäämään, on toimipisteen lakkauttamisen laskennallinen säästö pian syöty. Ristiinan toimipisteen noin 70 opiskelijaa eivät myöskään mahtuisi nykyisiin linja-autovuoroihin. Jos toimipiste lakkautettaisiin, moni Ristiinan toimipisteen nykyisistä opiskelijoista hakeutunee Mäntyharjun lukioon, jolloin heistä menetetään valtiosuudet.
- Nuorten hyvinvointi: koulupäivien ja -matkojen pidetessä jää nuorilla entistä vähemmän vapaa-aikaa, jolloin pitää hoitaa läksyt, kokeisiin luvut, harrastukset ja lepo. Kyseessä on pääasiassa alaikäiset lapset, tulee koulupäivän pituus ja koulumatkat olla kohtuullisia. Nuorisovaltuustolta tulee heitä koskevissa päätöksissä pyytää lausunto, tällaista ei ole ymmärtääkseni tehty. Lapsivaikutusten arviointi -kysely on toteutettu hyvin arveluttavin metodein.
- Välilliset kustannukset lisääntyvät, jos/kun lukiolaiset tai heidän perheensä mahdollisesti hakeutuvat nykyistä useammin esim. toimeentulotuen tai asumistuen piiriin. Kustannusten nousua tulee myös ensisijaisen ja toissijaisen työpaikan välisistä matkakustannuksista opettajilla.
- Esitetty nuorisotilan ja kirjaston muutto lukion tiloihin ei ole ilmaista sekään. Lisäksi on hyvin kyseenalaista, saataisiinko näiden toimintojen nykyiset tilat myytyä rakennusten nykykunnan vuoksi.

- Hallituksen kaavailema oppivelvollisuuden nosto 18 vuoteen tuo myös toisen asteen kustannukset matkakuluineen kaupungin vastuulle. Oppivelvollisuus tarkoittaa koulutuksen maksuttomuutta, mukaan lukien matkakustannukset.
- Vuoden 2020 alusta on mahdollista hakea pienlukioille Opetusministeriön avustusta (18 M€). Lisäksi Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä on viime viikolla jättänyt loppuraporttinsa ministeri Lepälle. Raportti sisältää yli 40 toimenpidettä, mm. Ruotsin mallin mukaisten oppimiskeskusten perustamisen harvaan asutuille seuduille. Erityisesti huomioitavaa raportissa on, että työryhmä esittää, ettei lukioille tule asettaa minimioppilasrajaa ja että riittävän tiivis lukioverkko on säilytettävä.

Toimipisteen lakkauttamisen laskennallinen säästö, 250 000 € saavutetaan seuraavilla toimenpiteillä:

- johtavan rehtorin virkaa pienennetään nykyisestä 50,1 % puoleen, kustannusvaikutus noin 22 500€. Lukiokoulutuksessa ei tarvita rehtoria, apulaisrehtoria ja johtavaa rehtoria.
- Keskustan toimipisteen kurssitarjonta pienennetään edelleen noin 40 kurssia (puolet lukion kuulemistilaisuudessa esitetystä 80-90 kurssista), kustannusvaikutus 120 000 e. Tällöin myöskään keskustan toimipisteen opiskelijoiden valmistuminen kolmessa vuodessa ei olisi nähdäkseen mahdotonta.
- Yhden koulusihteerin toimi on talousarviossa esitetty lakkautettavaksi. Sihteerin toimen tarpeellisuus ei pitäisi riippua toimipaikkojen lukumäärästä. Säästö 1 htv, 40 000€
- Selvitetään, mahtuisiko Ristiinan nuorisotila esimerkiksi nykyisen kirjaston yhteyteen. Tällöin nykyisestä nuorisotilojen kiinteistöstä voidaan luopua. Mahdollinen kustannussäästö n. 29 000 e.

Nämä toimenpiteet toisivat laskennallisen säästön 211 500 e.

Lisäksi on huomioitava, että laskelmien pohjana on vanhat luvut opiskelijahinnasta. Tänä vuonna on aloitettu yhden jakson suorittaminen keskustan toimipisteessä, jonka pitäisi laskelmien mukaan pienentää kustannusta per opiskelija. Säästettävä summa ei siis ole kokonaisuutena tuo 250 000 € vaan sitä pienempi."

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi, puheenjohtaja totesi, että Jenni Kolmisoppi on tehnyt esittelijän ehdotuksesta poikkeavan kannatetun ehdotuksen, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti asian ratkaistavaksi äänestämällä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän esitystä äänestävät "kyllä" ja ne, jotka kannattavat Jenni Kolmisopin esitystä äänestävät "ei". Selonteko keskustelusta ja äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin kaksi (2) "kyllä"-ääntä (Taina Harmoinen ja Eero Aho), kahdeksan (8) "ei"-ääntä (Hanne Vainio, Petri Tikkanen, Jenni Kolmisoppi, Juha Hakkarainen, Kirsi Pokkinen, Tiia Rautio, Heidi Särkkä ja Janne Strengell).

Puheenjohtaja totesi, että Jenni Kolmisopin ehdotus on äänestetty kasvatus- ja opetuslautakunnan päätökseksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää kaupunginhallitusta huomioimaan talousarviossa 2020 ja taloussuunnitelmassa 2021 - 2024

- Tuppuralan koulun neuvottelukunnan vetoamuksen Tuppuralan koulun pihalueiden kunnostuksesta.
- Tarja Pönniö-Kanervan kuntalaisaloitteen El Mikkelin lukion Ristiinan toimipisteen lakkauttamiselle

- Suomenniemen aluejohtokunnan esityksen kasvatus- ja opetuslautakunnalle 28.5.2019 kaupunkirakenneselvityksestä.

Vetoomus, aloite ja esitys ovat tämän pykälän liitteinä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta esittää huolensa talousarvossa irtaimen omaisuuden varatusta määrärahasta, 175 000 €, vuodelle 2020, joka ei ole riittävä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti esittää, että investointilistalla oleva Suomenniemen koulun tilajärjestelyt on tehtävä ennen 8/2020.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti, että viranhaltijat oikeutetaan tekemään tekniset korjaukset ja täydennykset talousarvioon 2020 ja taloussuunnitelmaan 2021 - 2024.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää lausunnot kaikilta aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2020 ja taloussuunnitelmasta 2021 - 2024. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 20.11.2019 mennessä.

Merkitään, että Eero Aho saapui tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.51 - 20.00.

Eriävä mielipide

Eero Ahon eriävä mielipide: Kaupungin erittäin vakavan taloudellisen tilanteen vuoksi Ristiinan lukion lakkauttaminen on välttämätöntä. Tärkeämpää on panostaa lukiokoulutuksen laatuun kuin seiniin.

Vanhusneuvosto, 14.11.2019, § 80

Valmistelijat / lisätiedot:
Arja Väänänen
arja.vaananen@mikkeli.fi
hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Liite Vanhusneuvosto Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesitys 2020

Mikkelin kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää lausunnot vuoden 2020 talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta vuosille 2021 - 2024. Liitteenä kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2020 ja oheismateriaalina jaetaan kasvatus- ja opetuslautakunnan investointiesitys.

Lausunnot on pyydetty aluejohtokunnilta, vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta ja nuorisovaltuustolta ja ne pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 20.11.2019 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Vanhusneuvosto kokoaa lausunnon kokouksessa.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Tiedoksi

talouspalvelut

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, § 129, 16.10.2019
Vanhusneuvosto, § 81, 14.11.2019

§ 81

Vanhusneuvoston lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarviosta 2020 ja toimintasuunnitelmasta 2021 - 2024

MliDno-2019-1494

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, 16.10.2019, § 129

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Hyvosltk Talousarvioesitys 2020

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio. Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. (Kuntalaki 410/2015 § 37)

Kaupungin valtuustostrategia 2018 - 2021 visionaan Teemme yhdessä Saimaan kauniin Mikkelin on hyväksytty valtuustossa 11.12.2017. Samalla hyväksyttiin Mikkelin kaupungin arvoiksi Luottamus, Avoimuus, Yhdenvertaisuus, Kestävä kehitys ja Vaikuttavuus. Kaupunkistrategian strategiset ohjelmat hyväksyttiin valtuustossa 20.8.2018 § 92.

Strategian visiota, painopisteitä, Mikkelin arvoja ja strategisten ohjelmien toimenpiteitä toteutetaan talousarviossa ja toimintasuunnitelmissa. Strategia konkretisoituu Hyvän elämän, Kestävän kasvun ja Elinvoimaohjelmassa. Hyvän elämän ohjelmassa painopisteinä ovat Yhteisöllisyys, Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki sekä Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin. Kestävän kasvun ohjelmassa painopisteinä ovat Terveellinen ja turvallinen elinympäristö, Elinvoimaisuus ja Kaupungistuminen. Elinvoimaohjelman painopisteinä ovat Osaaminen ja TKI-toiminta, Asiakaslähtöiset yrityspalvelut sekä Matkailu- ja vapaa-ajan asumisen, kulttuuri ja liikunta sekä niihin liittyvä tapahtumatuotanto.

Strategisten ohjelmien seuranta ja raportointi valtuustolle toteutetaan valtuuston hyväksymien seurantamittareiden avulla erillisenä raportointina. Valtuustotason seurantamittareiden tavoitetaso on asetettu valtuustokaudeksi. Vuositasolla tarkastellaan, edetäänkö asetettujen tavoitteiden suuntaan. Palvelualueille lautakuntatasolle on laadittu strategian ohjelmien seuranta varten raportointipohjaksi ohjelmakortit. Korttiin kirjataan strategiaan ohjelmiin perustuvat talousarvion 2020 konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet, jotka voivat olla osin samoja kuin edellisenä vuonna, tai uusia.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 § 110)

Kuntamaisema-ohjelmaa ei käytetä enää vuoden 2020 talousarviosta eteenpäin. Kuntamaiseman maisemataulukoita korvaamaan käytetään suoritetaulukoita.

Vuoden 2020 henkilöstösuunnitelmassa pääpaino on tavoiteorganisaation laatimisessa. Henkilöstösuunnittelu Mikkelin kaupungissa pohjautuu kaupungin strategiaan, strategiaan kehitysohjelmiin sekä kevään 2018 kaupunkirakenneselvitykseen ja vuonna 2019 valmistuneeseen palvelusuunnitelmaan. Tavoiteorganisaatiota kuvataan tulosityksikkötason kautta ja syksyn 2020 aikana kuvataan koko kaupungintason tavoiteorganisaatio, johon sisältyy 120 henkilötyövuoden vähennystavoite.

Henkilöstösuunnitelmalla ja tavoiteorganisaation kuvaamisella ohjataan strategian ja palvelujen tuottamisen vaatimaa henkilöstöresurssia ja osaamista. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on olla ennakoivaa toimenpiteiden suunnittelua ja varautumista toiminnan edellyttämiin henkilöstöä koskeviin muutoksiin. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta optimaaliset henkilöstörakenteet ja mitoitukset ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne.

Talouden tasapainottaminen edellyttää rakenteellisia muutoksia kaupungin palveluverkossa, palveluissa ja sitä kautta myös koko kaupungin organisoitumisessa. Optimaalisen henkilöstöresurssin lisäksi myös henkilöstömenojen ennakointi on tärkeässä roolissa, koska tarvittavan henkilöstön yhtenä sopeuttamistoimenpiteenä on hyödyntää luonnollinen poistuma (eläköitymiset ja muu poistuma). Taloussuunnitelmakaudella säästöjä henkilöstömenoissa haetaan myös kaupunkirakenneselvityksen ja palvelusuunnitelman mukaisten säästötoimenpiteiden kautta. Henkilöstömenojen vähentäminen vaatii kriittistä tarkastelua täytettäessä avautuvia tehtäviä. Keinoina avautuvien tehtävien kriittiseen tarkasteluun on henkilöstön sisäinen siirto tai tehtävistä kokonaan luopuminen. Tämä ei kuitenkaan saa johtaa ulkopuolisen työvoiman käytön tai ostopalveluiden lisääntymiseen. Lisäksi on otettava huomioon, ettei uusilla vakansseilla, henkilöstöjärjestelyillä eikä palkantarkistuksilla voida perustella annetun raamin ylittämistä.

Toimialojen tulee kokonaisraamin puitteissa kattaa kulloinkin voimassa olevien virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkat korotuksineen. Kilpailukyky sopimuksen mukainen lomarahojen leikkaus päättyy, joten lomanmääräytymisvuoden 2019 - 2020 lomarahaa maksetaan KVTES:n vuosilomaluvun 18 §:n määräyksen perusteella 4 - 6 prosentin suuruisena. Kunnallisten virka- ja työehtosopimusten nykyinen kausi päättyy 31.3.2020 ja mahdollisiin sopimuskorotuksiin on varauduttu henkilöstöpalveluiden toimittamisessa palkkaliitteissä. Talousarvioehdotukseen palkat on ajettu päivämäärällä 7.6.2019 ja sopimuskorotusvaraus 1,5 % sekä lomarahaa 5,5 %.

Kukin toimiala vastaa henkilöstönsä työhyvinvointia, työturvallisuutta ja työterveyttä turvaavan toiminnan rahoituksesta. Työoloja, työympäristöä ja työkykyä ylläpitävän toiminnan (esim. työturvallisuuslain mukaiseen työn vaarojen selvittämiseen ja arviointiin perustuvat korjaustoimenpiteet) määrärahatarpeet on katettava kokonaisraamin puitteissa.

Osaamisen kehittäminen sisältyy strategiaan perustuvaan henkilöstösuunnitteluun. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan palvelualueiden osaamisvaatimukset ja tulevaisuuden tarpeet, kuten osaamisen ylläpito, osaamisen siirtäminen sekä uuden osaamisen ennakointi ja hankkiminen.

Mikkelin kaupungin vuoden 2018 tulos oli 13,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Taseeseen kertyi alijäämää tilinpäätöksen 2018 jälkeen 8,45 miljoonaa euroa, kun vuoden 2017 tilinpäätöksen jälkeen taseessa oli 4,88 miljoonaa euroa ylijäämää. Myös vuosi 2019 on muodostumassa merkittävästi alijäämäiseksi. Niin sanottuihin kriisikuntakriteereihin liittyvän sääntelyn (kuntalaki 110.3 §) mukaisesti Mikkelin kaupungin on kyettävä kattamaan tilinpäätöksessä 2018 muodostunut alijäämä vuoden 2023 loppuun mennessä.

Talousarviovuotta 2020 ja suunnitelmakautta 2021 - 2023 leimaa näin ollen voimakas talouden sopeuttamisen tarve. Kaupunginvaltuusto on linjannut kaupungin talouden tasapainotustoimenpiteistä kaupunkirakenneselvityksessä (18.6.2018 § 71) ja palvelusuunnitelmassa (18.3.2019 § 35). Talousarviovuodelle 2020 ja suunnitelmavuosille 2021 - 2024 määritetyt sopeutustavoitteet on huomioitava talousarviovalmistelussa. Talousarvioraami on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja. Lautakunnat ja johtokunnat valmistelevat vuoden 2020 talousarvion kaupunginhallituksen 20.8.2019 vahvistaman talousarvioraamin pohjalta.

Lautakunnan talousarvioesitys rakentuu seuraavista osista: palvelusuunnitelma, ohjelmakortit, määrärahaesitys, suoritetaulukot, tunnuslukutaulukot, henkilöstösuunnitelma sekä irtaimen investointisuunnitelma.

Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien talousarvioehdotusten valmisteluun liittyvine asiakirjoinen on oltava valmiina 18.10.2019.

Kaupunginhallituksen antama talousarvioraami on seuraava: tulot 2,969 milj. euroa, menot 20,33 milj. euroa ja toimintakate 17,361 milj. euroa. Raamiin on sisällytetty kaupunkirakenneselvityksen ja palvelusuunnitelman toimenpiteet eurovaikutuksineen. Tulosalueet ovat valmistelleet talousarvionsa annettuun raamiin siten, että tulot ovat 2,887 milj. euroa (ta2019 2,835 milj. euroa), menot 19,888 milj. euroa (ta2019 20,294 milj. euroa) ja toimintakate 17,001 milj. euroa (ta2019 17,459 milj. euroa).

Kukin tulosalue on sisällyttänyt talousarvioehdotukseensa kaupunkirakenneselvityksen ja palvelusuunnitelman sisältämät toimenpiteet.

Lautakunnan hallinto pitää sisällään hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan kulut sekä kumppanuudet Mikkelin Teatterin, Mikkelin musiikkiopiston ja Mikaelin kanssa. Hallinnon toimintakulut ovat 2,195 milj. euroa (ta2019 2,281 milj. euroa). Hallinnon talousarvioon on sisällytetty kaupunkirakenneselvityksen ja palvelusuunnitelman mukaisesti leikkaukset kumppanuussopimuksista (Mikkelin Teatteri 71 000 euroa, Mikkelin musiikkiopisto 24 000 euroa ja Mikaeli 15 000 euroa).

Elinikäisen oppimisen ja osallisuuden tulosalueen toimintatuotot ovat 1,039 milj. euroa (ta2019 1,04 milj. euroa). Toimintakulut ovat 5,998 milj. euroa (ta2019 6,412 milj. euroa). Toimintakate on 4,959 milj. euroa (ta2019 5,372 milj. euroa). Tulosalue pitää sisällään kansalaisopiston, kirjastopalvelut ja osallisuustehtävät. Kansalaisopiston toiminta on seudullista ja perustuu paitsi tiiviiseen yhteistyöhön

sivistys- ja hyvinvointipalvelujen sisällä ja kaupungin muiden toimialojen kanssa myös erilaisiin kumppanuuksiin muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten, kolmannen sektorin toimijoiden ja muiden potentiaalisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kirjastolaissa kirjastojen perustehtäväksi nostetaan mm. lukemisharrastuksen ja lukutaidon edistäminen sekä kansalaisvalmiuksien edistäminen muun muassa tiedonhankintataitoja opettamalla. Kirjastotoimintaa kehitetään kirjastolaki huomioiden ja palvelustrategian linjausten mukaan lähi-palveluna, mutta taloudentasapainottomien piteet vaikuttavat siten, että kirjastoverkkoa joudutaan tiivistämään. Talousarvioehdotus sisältää viiden lähikirjaston (Kalevankangas, Lähemäki, Otava, Rantakylä ja Suomenniemi) lakkautuksen. Kirjastopalvelujen saatavuuden turvaamiseksi kehitetään hakeutuvia palveluja sekä verkkopalveluja.

Aluejohtokunnat toimivat Anttolassa, Haukivuorella, Ristiinassa, Suomenniemellä ja Mikkelin pitäjän alueella. Ne edistävät alueensa elinvoimaisuutta, hyvinvointia ja osallisuutta muun muassa strategisten hankkeiden ja kumppanuuksien kautta. Lisäksi ne myötävaikuttavat alueensa verkostojen kehittymiseen ja hyödyntämiseen. Aluejohtokuntien toiminta esitetään uudistettavaksi, ja talousarvioesityksessä on toimintaan varattu uudistetun mallin mukaiset talousresurssit. Tavoitteena on vähemmän muodollinen ja hallinnollista resurssia edellyttävä toimintamalli.

Vaikuttamistoimielimet vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti ovat tärkeitä väyliä osallisuuden turvaamiseksi sekä eri ryhmien näkökulmien huomioon otta-miseksi päätöksenteossa.

Liikunta- ja nuorisopalvelujen toimintatuotot ovat 1,521 milj. euroa (ta2019 1,478 milj. euroa). Toimintakulut ovat 8,566 milj. euroa (ta2019 8,607 milj. euroa). Toimintakate on 7,004 milj. euroa (ta2019 7,130 milj. euroa). Liikunta- ja nuorisopalvelut edistää palveluillaan ja rakennetulla ympäristöllä asukkaiden hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymiskehitystä. Monipuolinen nuorisotyö, liikuntapaikkatarjonta ja liikunnan ohjaus kannustavat kuntalaisia ohjattuun ja omaehtoiseen toimintaan. Liikunta- ja nuorisopalvelut ovat lähipalveluita, joiden tavoitettavuus sekä kaupunki- että haja-asutusalueella tulisi turvata. Palvelusuunnitelman mukaisesti eräistä liikuntapaikoista, kuten Runeberginaukion urheilutalosta ja joistakin vähäkäyttöisistä ulkoliikuntapaikoista, luovutaan. Lisäksi on käynnistetty Liikkuva Mikkeli 2030 -ohjelman laatiminen.

Taide, kulttuuri ja tapahtumat - tulosalueen toimintatuotot ovat 0,327 milj. euroa (ta2019 0,317 milj. euroa). Toimintakulut ovat 3,129 milj. euroa (ta2019 2,994 milj. euroa). Toimintakate on 2,802 milj. euroa (ta2019 2,677 milj. euroa). Tulosalueen tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, harrastuneisuutta, lisätä poikkihallinnollisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Tulosalue vastaa museopalvelujen, yleisten kulttuuripalvelujen ja orkesteripalvelujen tuottamisesta. Toiminnassa korostuu tulosalueen eri yksiköiden yhteistyö esimerkiksi Kulttuuripolun ja Museoiden yön toteuttamisessa.

Museopalvelujen keskeisiä tavoitteita ovat kulttuuriperinnön tallettaminen ja säilyttäminen sekä kulttuuriperinnön arvostuksen lisääminen. Lisäksi tavoitteena on tulosityksikön peruspalveluiden turvaaminen museolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla huomioiden erityisesti lapset ja nuoret, ikääntyneet ja erityisryhmät. Keväällä 2019 taidemuseon asiakaspalvelu, näyttelytoiminta ja museoiden toimistot siirtyivät Graniittitalosta väistötiloihin kauppakeskus Akseliin. Graniittitalossa sijaitsevat

museokokoelmat siirretään muihin tiloihin vuoden 2019 loppuun mennessä. Sodan ja rauhan keskus Muisti aloittaa toimintansa Päämajatalossa keväällä 2021. Päämajamuseon perusnäyttelyä uusitaan 2020-2021 vaiheittain. Museopalveluiden kehittämistä jatketaan syksyllä 2019 valmistuneen Mikkelin kaupungin museosuunnitelman mukaisesti.

Yleisissä kulttuuripalveluissa toiminnan painopisteinä ovat lasten ja nuorten sekä ikäihmisten kulttuuripalvelut sekä erilainen tapahtumatoiminta. Hyvät ja toimivat poikkihallinnolliset yhteistyöprojektit kuten KulttuuriKameli päivähoidon kanssa sekä Kulttuuripolku kasvatus- ja opetuspalveluiden kanssa ovat jatkuvat edelleen. Ikäihmisten kulttuuripalveluiden osalta tehdään vahvasti yhteistyötä Essoten suuntaan. Avustuksilla on tärkeä rooli myös jatkossa kulttuuripalveluiden toiminnassa. Avustusten myötä tuetaan paikallisia toimijoita sekä turvataan monipuolista ja runsasta tapahtumatoimintaa. Kotiseututyö ja kulttuuriperinnön eteenpäin saattaminen ovat mukana koko toiminnassa. Tapahtumien järjestämisessä painotus on kumppanuuksissa ja avustusten kautta tapahtumien mahdollistamisessa. Toiminnan järjestämisessä ja sisältöjä pohdittaessa otetaan entistä vahvemmin huomioon kaupunkilaisten mielipiteet. Kulttuuripalvelut luovat ja edistävät kuntalaisten yleistä hyvinvointia ja terveyttä sekä lisäävät yhteisöllisyyttä ja osallistumista sekä kunnan vetovoimaisuutta.

Kaupunginorkesteri tuottaa korkeatasoista ja monipuolista konserttitoimintaa ja yleisötyötä Mikkeliissä ja Etelä-Savossa yhteistyössä paikallisten ja maakunnallisten musiikkitoimijoiden, lähiorkesterien sekä kotimaisten ja kansainvälisten yhteistyökumppanien kanssa. Sen tehtävänä on taidemusiikkitradition vaaliminen ja kehittäminen sekä yleisötyö kaikenikäisen kuulijakunnan parissa. Orkesteri on asukkaiden hyvinvoinnin kehittämistä mahdollistava helposti saavutettava kulttuuritoimija. Orkesteri näyttäytyy merkittävänä tekijänä kaupungin mainekuvan kehittämisessä. Orkesteri tekee yhteistyötä paikallisten ja alueellisten musiikkitoimijoiden kanssa, erityisesti Saimaa Sinfonietta -orkesteriyhteistyötä Lappeenrannan kaupunginorkesterin kanssa.

Palvelualuejohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät talousarvion kokouksessa.

Liite Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvio vuodelle 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta hyväksyy ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2021 - 2024 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta pyytää lausunnot kaikilta aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2020 ja taloussuunnitelmasta 2021 - 2024. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 14.11.2019 mennessä.

Päätös

Käydyn keskustelun pohjalta hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta hyväksyy ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2021 - 2024 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle seuraavin muutoksin:

Asiasta käydyn keskustelun aikana Reijo Hämäläinen esitti Juhani Sihvosen kannattamana, että Teatterin avustusleikkaus on 35 000 €. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Reijo Hämäläisen esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Laura Hämäläinen esitti Nina Jussi-Pekan kannattamana, että Otavan ja Suomenniemen kirjastot säilytetään. Selvitetään säästömahdollisuudet esimerkiksi henkilöstöresurssin yhdistämisestä ja itsepalveluaukioloaikojen laajentamisesta ja muista keinoista.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Laura Hämäläisen esitys hyväksyä yksimielisesti. Ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät "kyllä" ja ne, jotka kannattavat Laura Hämäläisen ehdotusta äänestävät "ei". Selonteko keskustelusta ja äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin viisi (5) "kyllä"-ääntä (Jatta Juhola, Aleks Nieminen, Erja Haukijärvi, Hannu Toivonen ja Juhani Sihvonen) ja kuusi (6) "ei"-ääntä (Nina Jussi-Pekka, Heino Lipsanen, Jari Sihvonen, Laura Hämäläinen, Liisa Pulliainen ja Reijo Hämäläinen). Puheenjohtaja totesi, että Laura Hämäläisen ehdotus on äänestetty hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan päätökseksi.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Nina Jussi-Pekka esitti Heino Lipsasen kannattamana, että Rahulan liikuntasalin tiloille annetaan jatkoaikaa 31.12.2020 saakka. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Nina Jussi-Pekan esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Liisa Pulliainen esitti Reijo Hämäläisen kannattamana, että aluejohtokuntien toiminta pysyy entisellään kuluvan vaalikauden loppuun.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Liisa Pulliaisen esitys hyväksyä yksimielisesti. Ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät "kyllä" ja ne, jotka kannattavat Liisa Pulliaisen ehdotusta äänestävät "ei". Selonteko keskustelusta ja äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin kuusi (6) "kyllä"-ääntä (Jatta Juhola, Nina Jussi-Pekka, Aleks Nieminen, Erja Haukijärvi, Hannu Toivonen ja Juhani Sihvonen) ja viisi (5) "ei"-ääntä (Heino Lipsanen, Jari Sihvonen, Laura Hämäläinen, Liisa Pulliainen ja Reijo Hämäläinen). Puheenjohtaja totesi, että esittelijän ehdotus on äänestetty hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan päätökseksi.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Reijo Hämäläinen esitti, että kirjastojen lakkautuksia ei tehdä. Koska kukaan ei kannattanut esitystä, esitys raukesi.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jari Sihvonen esitti, että orkesterin lakkauttamista tai yhdistämistä mietitään. Koska kukaan ei kannattanut esitystä, esitys raukesi.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta esittää Rahulan liikuntatilojen siirtämisen selvittämisestä paikallisten toimijoiden omistukseen.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta päätti, että viranhaltijat oikeutetaan tekemään tekniset korjaukset ja täydennykset talousarvioon 2020 ja taloussuunnitelmaan 2021 - 2024.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta pyytää lausunnot kaikilta aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2020 ja taloussuunnitelmasta 2021 - 2024. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 14.11.2019 mennessä.

Merkitään, että Hannu Toivosta kuultiin Mikkelin Teatterin asiassa asiantuntijana, jonka jälkeen hän jäväsi itsensä Teatteri-asian käsittelyn ajaksi.

Merkitään, että Viljam Tiainen, Tarja Sinioja, Matti Karttunen ja Virpi Launonen poistuivat tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että tämän pykälän käsittelyn aikana pidettiin tauot klo 19.13 - 19.20 ja klo 21.00 - 21.04.

Eriävä mielipide

Jari Sihvosen eriävä mielipide: jätän eriävän mielipiteen orkesterin lakkauttamisen selvittämisestä, koska lautakunta ei löytänyt sille edellytetyjä säästöjä.

Vanhusneuvosto, 14.11.2019, § 81

Valmistelijat / lisätiedot:

Arja Väänänen
arja.vaananen@mikkeli.fi
hyvinvointikoordinaattori

Mikkelin kaupungin hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta pyytää lausunnot vuoden 2020 talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta vuosille 2021 - 2024.

Lausunnot on pyydetty aluejohtokunnilta, vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta ja nuorisovaltuustolta ja ne on pyydetty toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 14.11.2019 mennessä.

Puheenjohtaja Hannu Karttunen kokoaa vanhusneuvoston lausunnon, joka lähetetään kommentoitavaksi vanhusneuvoston jäsenille. Saatu lausunto lähetetään määräaikaan mennessä kaupunginhallitukselle.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Merkitään tiedoksi.

§ 82

Terveiset lautakuntien kokouksista ja vanhusneuvoston esitykset lautakuntiin

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Kuullaan terveiset lautakunnista ja evästetään vanhusneuvoston edustajia tulevien kokousten asioihin.

Vanhusneuvosto, § 5, 19.09.2017

Vanhusneuvosto, § 83, 14.11.2019

§ 83

Vanhusneuvoston edustajat lautakuntiin

MliDno-2017-647

Vanhusneuvosto, 19.09.2017, § 5

Ehdotus

Vanhusneuvosto nimeää edustajat ja varaedustajat hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakuntaan ja kaupunkiympäristölautakuntaan.

Päätös

Vanhusneuvosto nimesi hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakuntaan edustajaksi Tapani Lyyran ja varaedustajaksi Paavo Puhakan. Kaupunkiympäristölautakuntaan nimettiin edustajaksi Aija Himanen ja varaedustajaksi Impi Jääskeläinen.

Vanhusneuvosto, 14.11.2019, § 83

Valmistelijat / lisätiedot:
Arja Väänänen
arja.vaananen@mikkeli.fi
hyvinvointikoordinaattori

Vanhusneuvoston edustajien edustus lautakuntiin on päätetty kahdeksi vuodeksi seuraavasti:

- Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakuntaan varsinaiseksi edustajaksi Tapani Lyyran ja varalle Paavo Puhakan.
- Kaupunkiympäristölautakuntaan varsinaiseksi edustajaksi Aija Himanen ja varalle Impi Jääskeläisen.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Vanhusneuvosto päättää seuraavan kaksivuotiskauden edustajista lautakuntiin.

Tiedoksi

valitut, hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, kaupunkiympäristölautakunta

§ 84

Seniorilounaat

Valmistelijat / lisätiedot:

Arja Väänänen

arja.vaananen@mikkeli.fi

hyvinvointikoordinaattori

Seniorilounaat on sovittu pidettäviksi Mikkelin kaupungin virastotalon lounashuoneella perjantaisin klo 12.00 seuraavasti:

- 24.1.2019
- 21.2.2019
- 20.3.2019
- 24.4.2019
- 22.5.2019
- 28.8.2019
- 25.9.2019
- 9.10.2019
- 23.10.2019
- 27.11.2019

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Merkitään tiedoksi.

§ 85

Muut asiat

Valmistelijat / lisätiedot:
Arja Väänänen
arja.vaananen@mikkeli.fi
hyvinvointikoordinaattori

Vanhusneuvostoon on asiantuntijaksi kutsuttu Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnasta diakonissa Tarja Nousiainen.

Keskiviikkona 11.12.2019 klo 13.00 - 14.00 vanhusneuvosto esittäytyy Omatorilla.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Merkitään tiedoksi.

§ 86

Seuraava kokous ja vanhusneuvoston kokousaikataulu keväälle 2020

MliDno-2018-2536

Valmistelijat / lisätiedot:

Arja Väänänen

arja.vaananen@mikkeli.fi

hyvinvointikoordinaattori

Seuraava kokous on päätetty pidettävän 12.12.2019 klo 13.00. Kokouspaikkana lounashuoneen kabinetti kaupungin virastotalolla. Vieraaksi kutsutaan Liikenneturvan aluepäällikkö Eini Karvonen kertomaan liikenneluotsitoiminnasta.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Karttunen

Vanhusneuvosto päättää kevään 2020 kokousajat seuraavasti:

- perjantai 24.1.2019 klo 13.00 - 15.00, lounashuoneen kabinetti (seniorilounas klo 12.00)
- torstai 20.2.2019 klo 13.00 - 15.00, paikka avoin
- keskiviikko 25.3.2019 klo 13.00 - 15.00, paikka avoin
- tiistai 5.5.2019 vierailukäynti Kouvolan vanhusneuvoston vieraana.

§ 87

Kokouksen päättäminen